

Mic tratat de ortografie

ALEXANDRU GRAUR (1900–1988) a fost unul dintre marii învățați ai științei limbii din secolul al XX-lea, figură de prestigiu a lingvisticii românești. Studiile liceale la Gimnaziul „Alexandru cel Bun“ din Iași și Liceul „Matei Basarab“ din București. În clasa a IV-a, se retrage din școală, pregătind, din 1915, restul studiilor în particular (perioadă în care își câștigă existența prin lecții date elevilor mai mici și prin alte ocupații temporare). După absolvirea liceului, în 1919, se înscrie la Facultatea de Litere și Filosofie din București, urmând cursurile Secției de filologie clasică și de limba română. În 1922, devine licențiat în filologie clasică. În anul școlar 1923/1924, e profesor suplinitor de istorie la Liceul „Spiru Haret“ din București. Examenul de capacitate l-a susținut în 1924, clasându-se primul pe țară atât la latină, cât și la istorie. E numit profesor titular la Liceul „Unirea“ din Focșani. Între 1924 și 1929, cu o bursă a Ministerului Instrucțiunii Publice, își perfecționează studiile în Franța. În 1928, obține diploma la *École Pratique des Hautes Études*, precum și doctoratul la Sorbona, cu cea mai înaltă mențiune (*Très honorable*). Revenit la București în 1929, este numit profesor titular de limba latină la Liceul „Gh. Șincai“, iar din 1932 la Liceul „Gh. Lazăr“. În 1940, a fost înlăturat din învățământul de stat pe baza legilor rasiale. A înființat, împreună cu alți colegi aflați în aceeași situație, Liceul Teoretic Evreiesc, al cărui director a fost între anii 1941 și 1944. În septembrie 1944, a fost reintegrat la Liceul „Gh. Lazăr“, unde a lucrat până în decembrie 1945. În același timp, a lucrat la Radiodifuziunea Română. A devenit profesor la Catedra de filologie clasică a Facultății de Filosofie și Litere, pe care a condus-o până în 1964, când a fost numit șeful nou-înființatei Catedre de lingvistică generală, unde a lucrat până la pensionare (1970). În anul 1948, a fost ales membru corespondent al Academiei Române, iar în 1955 devine membru titular. Printre funcțiile de conducere, îndeplinite cu înaltă competență și răspundere, menționăm: decan al Facultății de Filologie (1954–1956), director al Editurii Academiei (1955–1974), membru fondator și președinte al Societății de Studii Clasice (1958–1988), președinte al Secției de Științe Filologice, Literatură și Arte a Academiei (1974–1988). A fost redactor responsabil la o serie de publicații de specialitate: *Studii clasice* (1959–1988), *Limbă și literatură* (1965–1970), *Limba română* (1982–1988).

Din OPERA științifică – zeci de volume și sute de articole și studii, cronici și recenzii, referitoare la limbile clasice, indoeuropenistică, lingvistică generală și limba română –, amintim: *Esquisse d'une phonologie du roumain* (în colaborare cu Al. Rosetti) (1938), *Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române* (1954), *Studii de lingvistică generală* (1955 și 1960), *Fondul principal al limbii române* (1957), *Scurtă istorie a lingvisticii* (în colaborare cu Lucia Wald) (1959, 1965, 1977), *Etimologii românești* (1963), *Evoluția limbii române. Privire sintetică* (1963), *Nume de persoană* (1965), *Istoria limbii române* (coord. vol. I, *Limba latină*) (1965), *Tendențe actuale ale limbii române* (1968), *Lingvistica pe înțelesul tuturor* (1972), *Nume de locuri* (1972), *Alte etimologii românești* (1975), „*Capcanele*“ *limbii române* (1976), *Dicționar de cuvinte călătoare* (1978), *Cuvinte înrudite* (1980), *Dicționar al greșelilor de limbă* (1982).

Acad. **Alexandru Graur**

Mic tratat de ortografie

Ediție îngrijită de
conf. univ. dr. LIVIU GROZA

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Volum editat grație sprijinului domnului Dumitru Graur

Redactor: S. Alexandru
Coperta: Andrei Gamaș
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corectori: Anca Drăghici, Cristina Jelescu
DTP: Denisa Becheru, Carmen Petrescu

Tipărit la „Accent Print” – Suceava

© Dumitru Graur

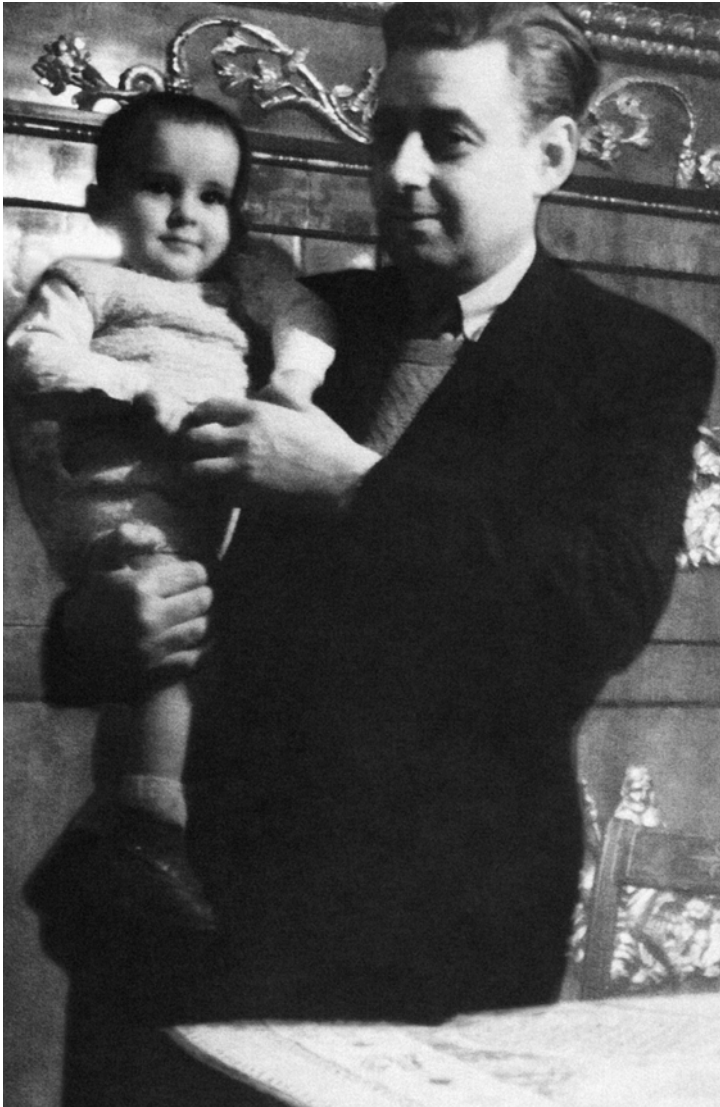
Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRAUR, ALEXANDRU, lingvistică

Mic tratat de ortografie / acad. Alexandru Graur;
îngrijitor de ed.: Liviu Groza. – București: Humanitas, 2009
ISBN 978-973-50-2567-0

I. Groza, Liviu (ed.)
811.135.1'35

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi Carte prin poștă: tel./fax 021/311 23 30
C.P.C.E. – C.P. 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.libhumanitas.ro

Alexandru Graur împreună cu fiul său, Dumitru Graur

TATĂL MEU

O veche fotografie de familie mă arată pe mine în brațele tatălui meu, pe când nu aveam decât vreun an și jumătate. Fotografia a fost făcută, am aflat, în casa familiei Canarache („tanti Nica“, sora tatălui meu), pe strada Popa Tatu, în urmă cu peste șase decenii. Un Alexandru Graur încă tânăr, în plină putere și cu un zâmbet larg pe față, evident satisfăcut de viață și, probabil, de progenitura cu ochi destul de vii, care-i stătea în brațe. Peste ani, de mână cu tatăl meu, undeva la Sinaia, la vila creatorilor și membrilor Academiei Române de pe Cumpătu, întâlnindu-se cu Geo Bogza, am auzit cu urechile mele complimentul pe care marele scriitor i l-a adresat și regretul că, la rândul său, nu dăduse ghes gândului de a avea un copil.

Când m-am născut, așadar, tatăl meu urma să împlinească patruzeci și șapte de ani. A fost probabil un miracol adus de Dumnezeu, pe care l-a primit senin, îndrăznind să-și modifice cursul întregii vieți fără să clipească, pentru a se căsători cu mama mea. M-a studiat atent și m-a îndemnat extrem de discret spre... litere (punctișoare și bastonașe, mai întâi!), fără a mă brusca sau a mă obliga să fac ce-și dorea el. Era un pedagog înnăscut, am aflat mult mai târziu de la oamenii care l-au cunoscut bine și care mi-au spus că, dincolo de toate calitățile lui de savant și profesor, tatăl meu fusese în măsură de a le da, la timpul potrivit, cele mai bune sfaturi de viață pe care le primiseră vreodată. Mai întâi, și-a notat cu atenție cam tot ce-mi ieșea din gură, alcătuiind un „dicționar“ *sui-generis*, pe care l-a intitulat „Din vocabularul lui Dadi“: *bisecără* (pentru biserică), *untară* (pentru lingură),

hainama (pentru haimana), *crape mici* (pentru iezi, adică niște... capre mai mici, care deveniseră foarte amenințătoare la un moment dat pentru persoana mea de-o șchioapă).

Destul de curând, am ajuns și în fața mașinii sale de scris, o „Remington“ cumpărată probabil prin anii '30, pe care a păstrat-o până la sfârșitul vieții. Nu s-a supărat – deși era evident că degetele mele boante nimereau prea adesea pe lângă clape –, astfel încât pe la vreo șase-șapte ani începusem să scriu povești, subiectul principal fiind o iminentă plecare spre Polul Nord, împreună cu toți prietenii de pe strada Visarion.

N-a trecut mult și, văzând apropierea mea de sport, m-a încurajat și în această direcție, spre disperarea evidentă a sărmanei mele mame, deloc încântată de perspectivele acestei preocupări. „Important, spunea, este să faci în viață ce-i place lui mai mult“, adică munca să fie făcută cu plăcere, iar lucrul acesta mi-a rămas întipărit în minte pentru totdeauna. Nu s-a plâns nimănui nici atunci când a constatat că „băiatul ăsta n-are în cap decât o minge de fotbal“, m-a lăsat să termin facultatea de sport și să devin apoi ziarist, știind, poate, că în cazul oamenilor de știință veritabili așchia sare, de cele mai multe ori, foarte departe de trunchi.

DUMITRU GRAUR

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Această ediție reproduce integral textul lucrării *Mic tratat de ortografie*, Editura Științifică, București, 1974. Ortografia a fost modificată în conformitate cu prevederile lucrărilor normative în vigoare. Deoarece numeroase recomandări făcute de autor nu mai sunt actuale sau chiar nu au fost vreodată acceptate ca normă generală, am considerat necesar să reproducem într-un chenar, ori de câte ori a fost nevoie, formele și precizările referitoare la scriere, pronunțare și flexiune din *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005. Pentru sensurile unor cuvinte, explicate în același fel, am folosit *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996.

LIVIU GROZA

SIGLE ȘI ABREVIERI

Sigle

- DEX₂ *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, Editura „Univers enciclopedic“, București, 1998.
- DOOM₁ *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1982.
- DOOM₂ *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura „Univers enciclopedic“, București, 2005.

Abrevieri

adj.	adjectiv
adv.	adverb, adverbial
conjct.	conjunție
f.	feminin
ind.	indicativ
inf.	infinitiv
loc.	locuțiune
m.	masculin
n.	neutru
p.	pagina
part.	participiu
perf. s.	perfect simplu
pl.	plural
pp.	pagini
pr.	pronume, pronominal
prep.	prepoziție
prez.	prezent
s.	substantiv

sg. singular
vb. verb

Semne și convenții grafice folosite în DOOM₂

~ tildă la nivelul rîndului înlocuiește un element anterior
ex.: **abandona** (a ~)

/ bară oblică înseamnă „sau“ (separă variantele)
ex.: **facșimil/facsimil**

| bară verticală (când folosirea cratimei ar putea duce la confuzii); limita dintre silabe sau despărțirea la capăt de rînd
ex.: *para**l**aldehydă*

* steluță înaintea unui element; cuvinte-titlu și alte elemente nou-introduse în DOOM₂
ex.: ***acessa** (a ~)

! semnul exclamării înaintea unui cuvânt-titlu sau a unei reguli; modificare de normă față de DOOM₁
ex.: !*nicium*

Accentul este marcat în DOOM₂ prin sublinierea vocalei:
ex.: **dactilografie**; **a** accent secundar; **i** accent principal

Accentul este marcat în DEX₂ prin semnul ['] pus deasupra vocalei:
ex.: **CABINÉ**T****

FRAZA ȘI PROPOZIȚIA

16. Generalități. O frază este exprimarea unei gândiri de sine stătătoare. Nu zic „completă“, căci există și fraze care exprimă gândiri incomplete, oprite, intenționat sau nu, în mijlocul lor. De exemplu: *când l-am auzit ce urât vorbește, mi-a venit să...* (vezi § 21).

O frază poate fi împărțită în mai multe propoziții, care exprimă, fiecare în parte, un fragment al gândirii cuprinse în frază. În rostire, sfârșitul frazei este marcat prin intonație și, în general, prin pauze, care despart uneori și propozițiile între ele. În scris, multă vreme aceste intonații și pauzele au rămas nemarcate, ceea ce, bineînțeles, îngreua comunicarea, dar era în acord cu sintaxa primitivă (am văzut la § 1 că în primele stadii vorbitorii nu sunt în stare să izoleze cuvintele în sânul frazei). S-au inventat apoi semnele de punctuație, de care ne servim până astăzi și care ne ajută să urmărim mai de aproape vorbirea. Astfel, sfârșitul frazei este marcat pe de o parte printr-un punct, pe de altă parte prin scrierea cu inițială majusculă a primului cuvânt al frazei următoare. Lăsând pentru capitolul al III-lea problema majusculilor, care privește mai mult cuvântul izolat, vom discuta aici chestiunea semnelor speciale.

17. Semnele de punctuație. Propozițiile se pot clasa după mai multe criterii: principale și secundare; regente, dependente și independente; coordonate și subordonate; simple și dezvoltate. Toate aceste specii sunt discutate în gramatică. Pe noi aici, ne interesează numai în măsura în care afectează folosirea semnelor

de punctuație. În vorbire, toate aceste feluri de propoziții se deosebesc între ele prin tonul cu care sunt pronunțate și prin eventualele pauze dintre ele. Astfel, o frază ca *ai încercat să treci Dunărea înot* are înțelesuri destul de deosebite după cum e pronunțată cu intonație afirmativă, interogativă sau exclamativă; mai mult, intonația exclamativă, la rândul ei, poate exprima mai multe nuanțe: uimire, neîncredere, surpriză, indignare etc. Înțelesul frazei se schimbă, de asemenea, după cum intonația interogativă afectează cuvântul *încercat*, sau *treci*, *Dunărea*, *înot*. Scrierea noastră nu este încă în stare să distingă net între ele toate aceste nuanțe.

La început, limba scrisă nu dispunea de nici un semn special pentru aceasta, de aceea sensul textelor vechi nu e totdeauna clar. În edițiile moderne ale textelor latine, de multe ori editorul ezită asupra semnelor pe care urmează să le introducă și care vor avea o importanță hotărâtoare cu privire la sensul frazelor. Dar chiar cei vechi erau conștienți de confuzia pe care o putea crea neputința de a reda în scris intonațiile din vorbire. O anecdotă din Antichitate, care arată că „tonul face muzica“, spune că oaspetele primit de o gazdă – fie că e recunoscător, fie că e ingrat – se exprimă cu aceleași cuvinte despre cel care-l ospătează; *ce gazdă, cât vin, câtă pâine, câtă carne mi-a dat*. Cel recunoscător ar trebui să folosească în scris semnul exclamării, cu valoare admirativă: *Ce gazdă! Cât vin! Câtă pâine! Câtă carne mi-a dat!* În același timp, ingraturul, pe lângă semnul exclamării, cu valoare disprețuitoare, ar trebui să adauge semnul întrebării, care să marcheze indignarea: *Ce gazdă! Cât vin? Câtă pâine? Câtă carne mi-a dat?*

Mai mult decât atâta, există mărturii care dovedesc că oamenii lipsiți de scrupule se foloseau chiar de lipsa de precizie a scrierii pentru a înșela pe naivi. Oracolele celor vechi erau date în scris, în versuri; profitând de faptul că intonațiile nu puteau fi reproduse, preoții își redactau textul în așa fel, încât să poată fi citit și înțeles în feluri contradictorii, pentru ca nereușita întreprinderilor

să nu poată fi pusă pe seama sfaturilor greșite ale oracolului. Astfel, un grec care cerea sfat să plece într-o expediție a primit răspunsul *te vei duce te vei întoarce nu vei muri*, ceea ce se putea înțelege ca *te vei duce, te vei întoarce, nu vei muri*, era deci un îndemn să întreprindă călătoria; în cazul unui eșec, cu care ocazie consultantul își pierdea viața, propagandiștii cultului puteau foarte bine să arate că ar fi trebuit să se citească astfel: *Te vei duce; te vei întoarce? Nu, vei muri*.

Treptat, s-au introdus semnele speciale care să corespundă unora dintre intonații și pauzelor. În felul acesta, scrisul redă mai bine ideile rostite și înțelesul devine mai precis. Dar întrebuințarea semnelor nu delimitează totdeauna nuanțările în concordanță cu pronunțarea. Intonațiile sunt mai bogate decât punctuația (deși există unele semne secundare, ca parantezele, ghilimelele, care nu au corespondent în pronunțare). În afară de aceasta, sistemul vorbirii s-a format în mod spontan și anarhic, ceea ce face ca logica exprimării să difere adesea de logica gândirii (de exemplu, atunci când face pauză între subiect și predicat). Scrierea este în mai mică măsură spontană și anarhică (vezi totuși mai jos § 18) și mai ușor de dirijat, de aceea era ascultă în mai mare măsură de logica gândirii.

18. Punctul. Printre semnele de punctuație, cel mai important este desigur punctul. Acesta se pune la sfârșitul unei fraze, tocmai pentru a arăta că șirul de cuvinte precedente a ajuns la încheierea sa. În vorbire, sfârșitul frazei este exprimat printr-o coborâre a tonului și printr-o pauză care se face înainte de a începe fraza următoare. Aceste semne sunt destul de bine transpuse în scris prin punct, la care se mai adaugă, în ortografia actuală, scrierea cu inițială majusculă a cuvântului cu care se începe fraza următoare.

Într-o măsură destul de mare, despărțirea unui text în fraze depinde de bunul plac al autorului, care, prin urmare, va întrebuința și punctul mai des sau mai rar, după voia sa. Astfel, putem scrie (și pronunța) fie:

Limba este cel mai important mijloc de comunicare între oameni în societate. De felul cum vorbim depind adesea rezultatele pe care le obținem. Deci este necesar să ne cultivăm modul de exprimare.

fie:

Limba este cel mai important mijloc de comunicare între oameni în societate, de felul cum vorbim depind adesea rezultatele pe care le obținem, deci este necesar să ne cultivăm modul de exprimare.

După temperament și după gust, după starea afectivă în care se găsește, scriitorul va folosi o formă sau alta. Aceasta, bineînțeles, în anumite limite, de exemplu nu va putea pune punct înainte de a fi ajuns la sfârșitul unei propoziții sau, cel puțin în principiu, între propoziția principală și o secundară care depinde de cea dintâi. Aceste reguli nu sunt însă de domeniul ortografiei, ci de al sintaxei. În orice caz, nu trebuie să ne închipuim că folosirea punctului este lăsată întru totul la discreția scriitorului și mai ales a cititorului. Iată un exemplu care va dovedi contrariul. Înainte de război, un cinematograf din capitală a prezentat cu mare vâlvă un film intitulat *Aristocrată pentru o zi*. Un text de reclamă a fost redactat astfel:

*Cel mai bun film al anului este Aristocrată pentru o zi.
La cinema Rio.*

La radio, reclama s-a citit așa:

*Cel mai bun film al anului este Aristocrata. Pentru o zi la
cinema Rio.*

Mai demult era obiceiul să se pună punct la sfârșitul titlurilor, de exemplu:

*Iarna pe uliță.
A-nceput de ieri să cadă...*

dar astăzi s-a renunțat la acest punct, deoarece titlul se detașează suficient de context prin faptul că e scris într-un rând separat.

Punctul mai servește pentru a marca o prescurtare, de exemplu *tov.* în loc de *tovarăș*, chiar dacă acest cuvânt nu se găsește la sfârșitul frazei. Dar după o literă care servește de simbol, nu se pune punct, de exemplu:

România A întâlnește Ungaria A la Budapesta.

Aici nu lipsește nici o literă după A, deci nu e nevoie de punct.

Dacă fraza se isprăvește cu un cuvânt prescurtat, nu se pune decât un singur punct, care îndeplinește amândouă funcțiile, de exemplu *etc.* Dacă titlul se sfârșește cu un cuvânt prescurtat, se pune, bineînțeles punct. Inițialele prin care se desemnează o instituție, o organizație etc. primesc punctul după fiecare din ele, de exemplu C.F.R. (*Căile Ferate Române*), dar se obișnuiește să se scrie și fără nici un punct, CFR. În acest din urmă caz, literele nu se despart între ele nici prin spații albe.

19. Punctul și virgula. Când fraza s-a isprăvit, dar urmează alta cu conținut destul de apropiat, se poate pune punct și virgulă [;] în loc de punct. Alegerea depinde pe de-a-ntregul de bunul plac al scriitorului, care de asemenea poate, în unele cazuri, să pună punct și virgulă în loc de virgulă sau invers. Se poate astfel scrie:

Pe la 9 ½ ceasuri am pornit cu gând să mergem la Bascov și la Cotmeana; dar surugii, nu știu de ce, au luat drumul Curții de Argeș ce duce la Tutana; l-am urmat și noi după placul lor, într-o neîncetată stropeală de noroi (Odobescu).

După cuvântul *Cotmeana*, s-ar fi putut tot atât de bine pune virgulă, iar după *Tutana*, punct.

Totul depinde de felul cum scriitorul își analizează gândurile, bineînțeles în limitele dintre drepturile punctului și ale virgulei.

CUPRINS

<i>Tatăl meu</i> (Dumitru Graur)	7
<i>Notă asupra ediției</i>	9
<i>Sigle și abrevieri</i>	11

INTRODUCERE

1. Ordinea capitolelor	13
2. Limba scrisă și limba vorbită	14
3. Scurt istoric al scrierii	16
4. Necesitatea revizuirii scrierii	17
5. Sisteme aproape fonetice	20
6. Ortografii etimologice și fonetice	21
7. Ortografia fonologică	22
8. Ce împiedică adoptarea scrierii fonologice	24
9. Situația de la noi	25
10. Scurt istoric	25
11. Reforme succesive	27
12. Anarhia ortografică	29
13. Reforma din 1953	29
14. Greșeli de corectură	30
15. Eventuale modificări	31

FRAZA ȘI PROPOZIȚIA

16. Generalități	33
17. Semnele de punctuație	33

18. Punctul	35
19. Punctul și virgula	37
20. Două puncte	38
21. Punctele de suspensie	39
22. Virgula, generalități	41
23. Virgula între părți de propoziție diferite	42
24. Virgula înaintea propozițiilor secundare	42
25. Intercalări	44
26. Situația propozițiilor atributive	44
27. Situația propozițiilor circumstanțiale	46
28. Inversiuni	48
29. Propozițiile subiective	49
30. Propozițiile de același fel	50
31. Virgula înainte de <i>și</i>	50
32. <i>Și</i> nu înlocuiește automat virgula	51
33. Valorile lui <i>și</i>	52
34. <i>Și</i> după intercalări	52
35. Virgula și <i>însă, deci, așadar</i>	53
36. Virgula între părți de propoziție similare	54
37. Virgula între părți de propoziție nesimilare	55
38. Virgula ca marcă a elipsei	57
39. Preocupări estetice	57
40. Semnul întrebării	57
41. Semnul întrebării cu punct	59
42. Interogative fără semn de întrebare	59
43. Semnul exclamării	60
44. Pauza	61
45. Cratima	62
46. Sinereza	64
47. Cratima între cuvinte accentuate	64
48. Formule rimate și repetiții	65
49. Cratima cu sensul de „până la“	65

50. Cratima despărțitoare?	66
51. Apostroful	66
52. Unde se mai pune apostrof	68
53. Parantezele	69
54. Intercalări	70
55. Alte întrebuințări ale parantezelor	71
56. Parantezele franceze	72
57. Paranteza și punctul	73
58. Paranteza și virgula	73
59. Paranteze drepte și cursive	74
60. Semnele citării	75
61. Ghilimele de mai multe feluri	76
62. Alte întrebuințări ale ghilimelelor	78
63. Ghilimelele față de celelalte semne	80
64. Ghilimelele și sublinierea	81
65. Alineatul	82

CUVÂNTUL

66. Generalități	83
67. Un cuvânt, sau mai multe?	85
68. Cine hotărăște?	86
69. Se scriu într-un cuvânt	86
70. <i>Altfel</i> și <i>alt fel</i>	87
71. Formații cu <i>bine-</i>	87
72. <i>Numai</i> și <i>nu mai</i>	88
73. <i>Odată</i> și <i>o dată</i>	90
74. Formații cu <i>vreo</i> și <i>nici</i>	91
75. Formații cu <i>ne-</i>	93
76. Formații cu <i>de-</i>	94
77. Formații cu <i>în-</i> , <i>într-</i>	96
78. Prepoziții compuse	97
79. Conjunții	98

80. Prefixe	99
81. Despărțirea cu cratimă	100
82. Cum scriem în alte cazuri?	101

SILABA

83. Generalități	102
84. <i>Muta cum liquida</i>	103
85. Alte grupuri de consoane	103
86. Compuse și derivate cu prefixe	104
87. Cuvintele cu cratimă	105
88. Îmbinare greșită	106

PRESCURTĂRI

89. Generalități	108
90. Cuvintele de specialitate	108
91. Formule generalizate	109
92. Prescurtări nerecomandabile	110
93. Numere prescurtate	110
94. Numerale în formule prescurtate	111
95. Prescurtări în citire	112

SEMNE SPECIALE

96. Generalități	113
97. Majusculele sunt necesare?	113
98. O procedură anarhică	115
99. Eliminarea unor majuscule	116
100. Propun alte minuscule	116
101. Majuscule pentru delimitarea textului	117
102. Numele proprii	117
103. Categoriile intermediare	118
104. Majuscule pentru diferențieri semantice?	119
105. Scrierea numelor proprii compuse	119

106. Nume de instituții	120
107. Accentul	121
108. Accentul în scris	122
109. Ce accente notăm	123
110. Accentul și despărțirea în silabe	124

LITERELE

111. Generalități	125
112. Vocalele izolate	126
113. <i>E</i>	126
114. <i>Ă</i>	127
115. <i>Ă</i> după <i>ș, j</i>	127
116. Sufixele <i>-ărie, -erie</i>	129
117. <i>Î</i>	130
118. Proteste actuale	132
119. Excepții cu <i>â</i>	133
120. <i>U</i>	133
121. Vocalele în grup	134
122. Diftongii	134
123. <i>EA</i>	135
124. <i>OA</i>	135
125. <i>EO</i>	136
126. <i>IA</i> și <i>EA</i>	136
127. Pronumele <i>ea</i>	137
128. Imperfectul verbelor de conjugarea a IV-a	138
129. <i>EA</i> și <i>A</i>	140
130. <i>EA</i> din <i>E</i>	140
131. Sufixul <i>-eală</i>	141
132. Desinența <i>-ează</i>	142
133. <i>IE</i>	142
134. <i>EI</i>	145
135. Diftongii cu <i>i</i>	144

136. Pronunțarea lui <i>i</i>	148
137. Greșeli de citire	149
138. Scriere neconsecventă	150
139. Greșeli de ortografie	150
140. Trebuie o distincție	151
141. <i>I</i> scurt	152
142. Folosirea lui <i>i</i> scurt	153
143. Terminațiile <i>-ii</i> și <i>-iii</i>	154
144. <i>Fi</i> și <i>fii</i>	155
145. <i>I</i> scurt după consoane	155
146. Ar fi greu?	156
147. <i>Același</i> etc.	156
148. Diftongi cu <i>-u</i>	157
149. <i>U</i> final	157
150. Greșeli de pronunțare	158
151. Grupuri de trei vocale	159
152. Grupuri de patru vocale	160
153. <i>Agreez, creez</i>	160
154. Vocală + <i>e</i>	161
155. <i>Aceia, aceea</i>	162
156. <i>I + e, a</i>	163
157. <i>Mieu, noui</i>	163
158. Consoanele izolate	163
159. <i>Ș</i> și <i>ț</i>	164
160. <i>C</i> și <i>g</i>	164
161. <i>Ch</i> și <i>gh</i>	165
162. <i>Ci</i> și <i>gi</i>	166
163. <i>Z</i>	167
164. Scrieri mixte	167
165. Scrieri și citiri greșite	168
166. <i>Filozof</i>	169
167. Soluția actuală	170

168. Alte cazuri de <i>z</i> pentru <i>s</i>	171
169. <i>-L</i>	171
170. <i>H, ch</i>	172
171. <i>J</i>	173
172. <i>X</i>	175
173. <i>Qu</i>	176
174. <i>Gu</i>	177
175. Grupuri cu <i>-s</i>	177
176. Grupuri cu <i>s-</i> [sau <i>z-</i>]	178
177. Sufixele <i>-ism, -asm</i>	179
178. Prefixe	180
179. <i>Îm-, com-</i>	181
180. <i>Des-, răz-</i>	181
181. Prefixul <i>s-, z-</i>	183
182. Prefixe terminate în <i>b</i>	183
183. Consoane duble	184
184. <i>Ss</i>	185
185. <i>Ll</i>	186
186. <i>Nn</i>	186
187. Nume străine	187
188. Scriere hipercorectă	188
189. Nume românești	189
190. Cuvinte de împrumut	190